

FOGPÓTLÁSTAN

A Fogpótlástan szakvizsga megszerzéséhez szükséges tevékenységi és tárgyi feltételek

1. A képzés célja:

A képzés célja olyan fogszakorvosok képzése, akik a fogorvosi KKK-ban meghatározott alapvető fogpótlástani ellátásokon túl képesek a hiányos vagy károsodott fogazat rehabilitációjának korszerű, magas fokú elvégzésére, beleértve az állkapocs ízületi és egyéb speciális betegségben szenvedőket, vagy kiskorúakat és időseket, valamint akik a szakvizsga megszerzése után az egyéb feltételek teljesítése mellett képesek fogorvosok gyakorlati képzésében részt venni, felkészítve őket a fogpótlástan szakvizsgára.

2. A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és feltétel:

Fogorvosi diploma

3. Képzés időtartama:

36 hónap (26 hónap törzsképzési idő, 10 hónap szakgyakorlati idő)

4. A képzés személyi és tárgyi feltételei:

A Konzerváló Fogászat és fogpótlástan képzésére akkreditált, vagy akkreditálható rendelő alkalmas Fogpótlástan szakképesítésre történő akkreditációra, amennyiben a rendelő üzemeltetője/tutor Nyilatkozatban vállalja, hogy a Fogpótlástan szakképesítés megszerzéséhez szükséges szakmai és tárgyi feltételeket a szakorvosjelölt gyakorlati képzése során biztosítja, és a Jelölt vizsgára történő felkészülését elősegíti, a szükséges feltételeket a rendelkezésére bocsátja.

2018. szeptember 1-től kezdődően 4 évig érvényesek azok a rendelőakkreditációk, amelyeket a képzőhelyek most kérelmeznek az új szakirányokra, és a tutorok Konzerváló fogászat és fogpótlástan szakvizsgával rendelkeznek. Azok, akik a rendelő 4 éves akkreditációjának letelte után is tutorok kívánnak maradni, ebben a 4 évben szerezhetik meg az új szakvizsgákat. 2022. augusztus 31. után már csak Fogpótlástan vagy Endodontia szakvizsgával rendelkező szakorvos lehet tutor, amennyiben a már meglévő Konzerváló fogászat és fogpótlástan szakképesítéssel is legalább 3 éve rendelkezik. Addig a Konzerváló Fogászat és Fogpótlástan szakvizsga és a fent megjelölt tartalmú aláírt Nyilatkozat megléte az irányadó.

Fogpótlástan szakvizsgához a fogászati rendelő minimum feltételeinek biztosításán túl az alábbiakat kell tárgyi feltételként biztosítani:

- Arcív, egyéni értékű artikulátor
- 3D Master fogszínkulcs (Linearguide vagy Toothguide)
- A „beavatkozások listájában” szereplő tevékenységek elvégzéséhez szükséges szoftverek
- Speciális fényképezőgép vakuval szájfotó készítéséhez
- Lupe

- Rendelői homokfúvó (Al_2O_3)
- Gracey-szett
- Üvegszálal csap előfúró készlettel
- Implantológiai protetikai tálca
- Lenyomatkeverő gép
- 5500 K-s lámpa fogszín meghatározásához
- Szekcionált matrica szett
- Változtatható hőmérsékletű termosztát
- Tisztító hatású ultrahangos készülék

5. A képzés részletes tematikája: a 22/2012 (IX.14.) EMMI rendelet alapján

Képzési idő: 36 hónap

Képzési program: 26 hónap törzsképzési program, ebben:

- sürgősségi ismeretek
- 6 hó egyetemi fogpótlástani osztályos gyakorlat

10 hónap fogpótlástan akkreditált képzőhelyen

6. A szakvizsgára bocsátáshoz szükséges, a képzés során elvégzendő beavatkozások listája:

- pillérfogak preparációja fém-kerámia és/vagy fémmentes kerámia hídhoz, precíziós-szituációs lenyomatvétel és ideiglenes híd készítése
- kombinált fogpótlás készítése finommechanikai rögzítőeszközzel
- teleszkóp elhorgonyzású fogpótlás készítése
- arcív felhelyezése, egyéni értékű artikulátor programozása
- CAD/CAM teljes kontúr korona tervezése szék melletti vagy laboratóriumi rendszerrel (digitális lenyomat, tervezés)
- tanulmányi minta értékelése részlegesen fogatlan páciensről, a részleges kivehető pótlás tervezése (kapcsok, összekötő rész, stb.), behelyezési irány meghatározása paralellométerrel
- Egyéni kanál funkciós kanállá alakítása, funkciós lenyomat készítése fogatlan páciensről
- centrális reláció vertikális és horizontális dimenziójának meghatározása, nyílhegyregisztráció
- nyitott kanalas lenyomatvétel implantációs fogpótláshoz
- implantátummal megtámasztott/elhorgonyzott kivehető fogpótlás átadása (retenciós ház direkt rögzítése fogsorban)

- Implantációs fogpótlás gondozása és fenntartó terápiája, átmenőcsavaros rögzítésű pótlás eltávolítása és ismételt rögzítése
- TMD betegevizsgálat, diagnózis, kezelési terv készítése
- harapásemelő sín ellenőrzése, okklúziós vizsgálat és korrekció/kiépítés
- A szerzett mélyharapás terápiájának kivitelezése (sinterápiával, direkt felépítéssel)
- gyári (üvegrostos) gyökércsap behelyezése és műcsont felépítése kofferdám izolálásban, precíziós-szituációs lenyomatvétel
- kavitás előkészítés inlay, onlay vagy overlay készítéséhez, precíziós lenyomat
- frontfog előkészítés héj készítéséhez, héj végleges rögzítése kofferdám izolálásban
- magas esztétikájú fogpótlás tervezése, kivitelezése wax-up, mock-up alapján
- direkt „mosolytervezés” wax-up, mock-up felhasználásával (kompozit vagy egyéb polimer)
- fotódokumentáció készítése (intraoralis és extraoralis felvételek készítése), fogszín meghatározás- szín információ laboratóriumnak küldése (rajz, leírás)
- CBCT felvétel értékelése, enossealis implantárium behelyezésének tervezése

A vizsga gyakorlati része tesztvizsga kitöltésével kezdődik, melynek elégtelen teljesítése esetén a vizsga nem folytatható. A fent megjelölt beavatkozások közül hármat (1. arcív felhelyezése, egyéni értékű artikulátor programozás, 2. gyári (üvegrostos) gyökércsap behelyezése és műcsont felépítése kofferdám izolálásban, precíziós-szituációs lenyomatvétel, 3. nyitott kanalas lenyomatvétel implantációs fogpótláshoz) a Jelöltnek a szakvizsga gyakorlati részén ténylegesen be kell mutatnia. A fennmaradó 17 beavatkozásból hármat a Bizottság elnöke a gyakorlati vizsga során, a Jelölt által pendrive-on hozott dokumentált esetek közül kiválasztani, melyet a Jelöltnek a vizsga elméleti részére kell magával hoznia, ahol az esetek ismertetésén túl elméleti kérdésekre is válaszolnia kell.

A szakvizsga elméleti részére hozandó három eset kiváltható azzal, ha a Jelölt az egyik esetet feldolgozva benyújtja közlésre a Fogorvosi Szemlébe, és azt a Bíráló a közleményeknél szokásos bírálati folyamat után közlésre alkalmasnak találja, és azt a folyóirat közlésre elfogadja. Az így benyújtott cikk kiválthatja az elméleti részen történő esetbemutatót, de ez a kedvezmény nem vonatkozik a gyakorlati részen, élőben történő három indikátor beavatkozás elvégzésére.

7. A szakvizsga birtokában megszerezhető kompetenciák, végezhető tevékenységek:

A fogpótlástan szakorvosa ismeri:

A foghiányos állapot ellátáshoz szükséges speciális vizsgáló és diagnosztikus eljárások és módszerek lényegét, szintetizálni tudja kórtörténetből és a diagnosztikai eljárásokból kapott információkat, ami alapján helyes diagnózist állapít meg és helyes kezelési tervet készít • a foghiányos állapotok epidemiológiáját • a fogpótlásokhoz szükséges bioanyagokat, helyes

alkalmazásuk feltételeit, módszereit • a cad/cam rendszerek működését • a fogászatban alkalmazható digitális eszközöket és eljárásokat • az állkapocsízület megbetegedéseit, azok diagnosztikai módszereit, kezelését • a magas esztétikájú fogpótlás tervezéséhez szükséges mosolytervezés elméletet • a fogszín meghatározásának és reprodukciójának szintani alapjait • az implantációs fogpótlások készítésének elméleti hátterét, beleértve a vizsgálat, diagnosztikai módszerek, a tervekészítéshez és a kivitelezéshez szükséges eljárásokat • a speciális ellátást igénylők körét, és ellátásuk módszereit • a kommunikáció módszereit a beteg, munkatársak, fogtechnikusok, hatóságok felé • a bizonyítékokon alapuló fogpótlás elveit • maxillo-faciális protetika elméleti hátterét • a rehabilitációs protetika lehetőségeit, eszköztárát • az enosszeális implantátumok alkalmazásának biológiai hátterét • az enosszeális implantátumokra készülő propetikai munkák elkészítésének lépéseit, a tervezés szempontjait • a periimplantitis kezelési lehetőségeit • a fogpótlástan parodontológiai vonatkozásait • a speciális parodontális protetikai irányelvekkel és a parodontális beteg protetikai rehabilitációjának szempontjaival • a gyermekkori fogpótlások lehetőségeit

A fogpótlástan szakorvosa képes:

A klinikai problémákra átfogó megoldásokat készíteni – tervezni és kivitelezni – a holisztikus szemléletnek megfelelően • a tudományos és ismeretterjesztő közlemények, kiadványok kritikus elemzésére • a fogpótlástanban használt régi és új módszerek és anyagok kritikai értékelésére, felmérve azok előnyeit és hátrányait • annak megállapítására, hogy fogászati és fogpótlástani szempontból a vizsgált személy állapota megfelelő-e az egészség kritériumainak, feltárható-e az egészségére ártalmas magatartás és életmód, ha fellelhető kóros eltérés, melyek ezek fő jellemzői • döntéshozatalra a fogorvosi és fogpótlástani beavatkozásról, továbbá a szakorvoshoz, fogszakorvoshoz történő utalásról vagy egyéb intézkedésről • a sztomatológiai és fogpótlástani prevenció módszereinek alkalmazására az alapellátásban és a lakosság egészségnevelésében • a sérült vagy hiányos fogak, fogazat vagy teljesen fogatlan állsontok kezelésére konzervatív és implantációs fogpótlástani módszerekkel a fogazat és a rágókészülék formai, funkcionális és esztétikai helyreállítása érdekében minden életkorban és speciális ellátást igénylő vagy rizikó csoportba tartozó betegek esetében is • a fogtechnikai munka irányítására és ellenőrzésére, valamint a kész fogművek elbírálására • értékelné a fogtechnikai laboratóriumban készült gyógyászati segédeszközök minőségét, megfelelőségét és azokat megfelelő módon átadni a betegnek • a fogpótlást is igénylő beteg ellátásának koordinálására, ha más szakterület bevonása is szükséges • felismerni a rágókészülék (fogazat, rágóizmok, állcsontok – maxillofaciális régió) fejlődési rendellenességeit, funkcionális hiányosságait és az ilyen beteget kezelésben részesíteni vagy más szakorvoshoz irányítani minden életkorban • egyszerű rehabilitációs protetikai eseteket ellátni • a kopott fogazat és a süllyedt harapási magasság helyreállítására protetikai módszerekkel.

A fogpótlástan szakorvosa attitűdje:

Folyamatosan továbbfejleszti gyakorlati és elméleti tudását

A fogpótlástan szakorvosa autonómiája és felelőssége:

Alkalmas arra, hogy a fogpótlástan területén speciális ellátó tevékenységet folytasson teljes önállósággal, teljes kompetenciával és felelősséggel.

8. A gyakorlati képzőhelyek követelményeinek meghatározása

A szakképzési blokkok akkreditált képzőhelyen teljesíthetők, melyeknek meg kell felelni a 4. pontban leírt személyi és tárgyi feltételeknek. A 24 hónap gyakorlatból 6 hónapot egyetemi fogpótlástani osztályon kell teljesíteni.